

Vanjska neovisna periodična prosudba sustava osiguravanja kvalitete (audit) visokih učilišta

Goran Briški, AZVO
Split, 2.-3. srpnja 2015.



agencija za znanost i visoko obrazovanje

ENQA

eqar



- Pravni okvir
- Kriteriji
- Hodogram vanjske prosudbe
- Ishodi



**Zakon o osiguravanju
kvalitete u znanosti i
visokom obrazovanju
(NN 45/09)**

Čl. 23 definira vanjsku neovisnu
periodičnu prosudbu sustava osiguravanja
kvalitete VU

**Pravilnik o postupku
vanjske neovisne
periodične prosudbe**

Pobliže definira postupak
vanjske prosudbe

**Priručnik za vanjsku
neovisnu periodičnu
prosudbu SOK**

Vodič kvalitete

Ciljevi vanjske prosudbe (audita)



Vanjskom prosudbom utvrđuje se:

- Stupanj razvijenosti sustava osiguravanja kvalitete visokih učilišta
- Učinkovitost sustava

Kriteriji za prosudbu stupnja razvijenosti i učinkovitosti sustava osiguravanja kvalitete visokih učilišta u RH

ESG-standardi	Priprema faza	Početa faza	Razvijena faza	Napredna faza
1.1. Politika, misija, vizija, opća strategija visokog učilišta pod-strategije; Ciljevi, cjelokupna organizacija i unutarnja povezanost sustava osiguravanja kvalitete; Dokumentacija – uključujući politiku kvalitete, postupke i odgovornosti svih dionika objavljeni su javno.	Politika, misija, vizija, opća strategija u fazi su pripreme i izrade. Ustrojava se sustav osiguravanja kvalitete. Učilište nije izradilo postupke osiguravanja kvalitete za svoje aktivnosti.	Politika, misija, vizija, opća strategija izrađene su, usvojene i javno objavljene. Ustrojen je sustav osiguravanja kvalitete. Postoje postupci osiguravanja kvalitete za neke aktivnosti, ali nisu sustavno strukturirani ni međusobno povezani.	Osiguravanje kvalitete pokriva mnoge aktivnosti visokog učilišta i postupci osiguravanja kvalitete čine konzistentan sustav koji se učinkovito unapređuje na temelju rezultata unutarnje prosudbe. Svi dokumenti sustava su javno objavljeni.	Osiguravanje kvalitete pokriva sve aktivnosti visokog učilišta. Sustav se učinkovito unapređuje na temelju rezultata unutarnje i vanjske prosudbe.
1.2.1. Odobranje, promatranje i periodična revizija studijskih programa i stupnjeva obrazovanja	Ne postoje formalni mehanizmi za odobranje, promatranje i periodičnu reviziju programa i stupnjeva obrazovanja. Nisu izrađeni ishodi učenja za sve studijske programe. Osiguran je minimum resursa za poučavanje i učenje. Studenti i drugi dionici nisu uključeni u aktivnosti osiguravanja kvalitete. Ne prikupljaju se povratne informacije.	Postoje formalni mehanizmi za odobranje, promatranje i periodičnu reviziju programa i stupnjeva obrazovanja koji se djelomično primjenjuju. Izrađeni su ishodi učenja za sve studijske programe. Resursi su djelomično osigurani. Studenti su uključeni u aktivnosti osiguravanja kvalitete.	Mehanizmi za odobranje, promatranje i periodičnu reviziju programa i stupnjeva obrazovanja primjenjuju se u cijelosti. Ishodi učenja su revidirani i po potrebi poboljšani. Osigurana su odgovarajuća sredstva za veći dio planiranih aktivnosti. Studenti i drugi dionici uključeni su u aktivnosti osiguravanja kvalitete.	Redovito se prikupljaju povratne informacije svih dionika te koriste se za unapređenje sustava osiguravanja kvalitete (unapređenje procesa odobranja, promatranja i periodične revizije programa i stupnjeva obrazovanja). Osigurana su odgovarajuća sredstva za sve aktivnosti.
1.2.2. Znanstveno - istraživački rad	Ne postoje formalni mehanizmi praćenja i ocjenjivanja kvalitete znanstveno-istraživačkog rada i njegovog utjecaja na razvoj društva. Nove istraživačke metode ne primjenjuju se u procesima poučavanja i učenja.	Djelomično su uspostavljeni mehanizmi praćenja i ocjenjivanja kvalitete znanstveno-istraživačkog rada i njegovog utjecaja na razvoj društva. Učinkovitost uspostavljenih mehanizama ne prati se sustavno. Nove istraživačke metode počinju se primjenjivati u procesima poučavanja i učenja.	Uspostavljeni su mehanizmi praćenja i ocjenjivanja kvalitete znanstveno-istraživačkog rada i njegovog utjecaja na razvoj društva. Učinkovitost uspostavljenih mehanizama ne prati se sustavno. Nove istraživačke metode primjenjuju se u procesima poučavanja i učenja, ali se ne ocjenjuje njihova učinkovitost.	Sustavno se prati i ocjenjuje učinkovitost uspostavljenih mehanizama praćenja i ocjenjivanja kvalitete znanstveno-istraživačkog rada i njegovog utjecaja na razvoj društva. Ocjenjuje se učinkovitost primjene novih istraživačkih metoda u procesima poučavanja i učenja.
1.3. Ocjenjivanje studenata	Ne postoje javno objavljeni kriteriji, pravila i postupci za ocjenjivanje ishoda učenja studenata.	Postoje kriteriji, pravila i postupci za ocjenjivanje ishoda učenja studenata, ali su studentima samo djelomično dostupni i ne primjenjuju se dosljedno.	Kriteriji, pravila i postupci za ocjenjivanje ishoda učenja studenata dosljedno se primjenjuju, javno su objavljeni i studenti su upoznati s njima.	U skladu s kurikulumom i ishodima učenja, trajno se poboljšavaju procedure ocjenjivanja ishoda učenja.
1.4. Osiguravanje kvalitete nastavnog osoblja, njegova interakcija, utjecaj na društvo znanja te doprinos regionalnom razvoju	Osiguran je minimalan broj nastavnog osoblja s odgovarajućom znanstvenom, nastavnom i stručnom kvalifikacijom, u skladu sa standardima opterećenja nastavnog osoblja. Nastavno osoblje nije aktivno uključeno u regionalni razvoj.	Vještina prijenosa znanja na studente i učinkovitost poučavanja vrednuju se samo studentskim anketama. Nesustavno provođenje usavršavanja nastavnog osoblja. Nastavno osoblje djelomično utječe na regionalni razvoj.	Vještina prijenosa znanja na studente i učinkovitost poučavanja istovremeno se vrednuju različitim metodama. Mehanizmi koji omogućuju stručno i znanstveno usavršavanje nastavnog osoblja djelomično se primjenjuju. Nastavno osoblje aktivno utječe na regionalni razvoj.	Prikupljene povratne informacije o kvaliteti i učinkovitosti procesa poučavanja koriste se za unapređivanje kompetencija nastavnog osoblja. Rezultati znanstvenih istraživanja u području poučavanja uključeni su u sustavno organiziran proces poučavanja nastavnog osoblja. Nastavno osoblje značajno utječe na regionalni razvoj.
1.5. Resursi za učenje i potporu studentima	Sustav osiguravanja kvalitete ne provjerava resurse potrebne za potporu studentima. Resursi vezani uz studentski standard zadovoljavaju minimum.	Sustav osiguravanja kvalitete provjerava postojeće resurse za učenje koji su djelomično dostupni i primjereni za svaki ponuđeni studijski program. Resursi vezani uz studentski standard djelomično zadovoljavaju potrebe studenata.	Resursi potrebni studentima za učenje dostupni su i primjereni za svaki ponuđeni studijski program. Resursi vezani uz studentski standard u većoj mjeri zadovoljavaju potrebe studenata.	Visoka učilišta sustavno prate i unapređuju resurse za potporu studentima za svaki ponuđeni studijski program. Resursi vezani uz studentski standard u potpunosti zadovoljavaju potrebe studenata.

1.6. Vaznost i pristup informacijama sustava osiguravanja kvalitete	Sustav osiguravanja kvalitete ne pruža niti unutarnjim niti vanjskim dionicima informacije o sustavu i visokom učilištu.	Informacije se nesustavno prikupljaju i obrađuju te su djelomično dostupne unutarnjim i vanjskim dionicima. Informacije se nesustavno koriste u procesu planiranja i kontinuiranog poboljšavanja sustava osiguravanja kvalitete.	Relevantne informacije su dostupne svim dionicima i uglavnom se koriste za procese planiranja i kontinuiranog poboljšavanja sustava osiguravanja kvalitete.	Sustav osiguravanja kvalitete u cijelosti je transparentan. Informacije se sustavno i ciljano razmjenjuju među svim dionicima/djelovima visokog učilišta. Relevantne informacije temelj su procesa planiranja i kontinuiranog poboljšavanja sustava osiguravanja kvalitete.
1.7. Javno informiranje	Učilišta ne objavljuju relevantne i nepristrane informacije o programima i stupnjevima obrazovanja koje pružaju.	Učilišta djelomično objavljuju relevantne i nepristrane informacije o programima i stupnjevima obrazovanja koje pružaju.	Učilišta uglavnom objavljuju relevantne i nepristrane informacije o programima i stupnjevima obrazovanja koje pružaju.	Učilišta redovito objavljuju relevantne i nepristrane informacije o programima i stupnjevima obrazovanja koje pružaju.

Postupak vanjske prosudbe



Faze:

1

PLANIRANJE

2

PROSUDBA U UŽEM SMISLU

3

IZVJEŠĆE

4

NAKNADNO PRAĆENJE



Kriteriji vanjske prosudbe



I. PRIPREMNA FAZA

Sustav je u pripremi (dokumentacija u izradi, provedeni dogovori na razini institucije)

II. POČETNA FAZA

Sustav je ustrojen, ali nije u funkciji (izrađeni osnovni dokumenti sustava)

III. RAZVIJENA FAZA

Sustav je u funkciji, provedena je unutarnja prosudba, sustav se unapređuje na temelju njenih rezultata

IV. NAPREDNA FAZA

Sustav se unapređuje na temelju rezultata unutarnje i vanjske prosudbe



Preduvjeti za vanjsku prosudbu



- Godišnji plan
- Obavijest ustanovama
- Osiguravanje resursa – financijski/ljudski (edukacija stručnjaka za vanjsku prosudbu)

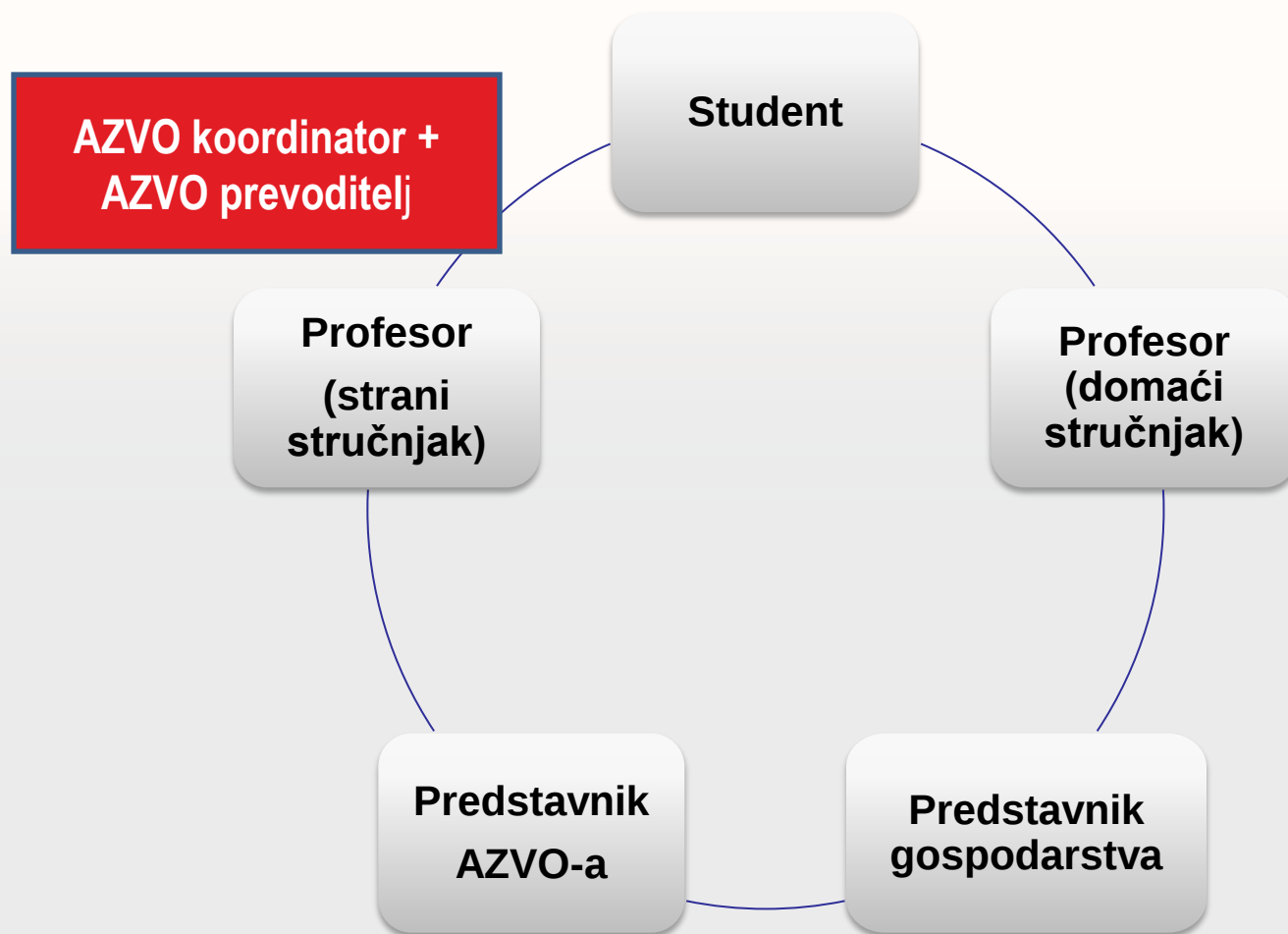


I. faza: Planiranje



- Dogovarjanje vanjske prosudbe
- Prikupljanje podataka: VU → AZVO
- Odabir i imenovanje članova Povjerenstva
Imenovanje koordinatora
- Dokumenti AZVO → VU, Povjerenstvo

Povjerenstvo za vanjsku prosudbu



Kriteriji za izbor povjerenstva



Članovi povjerenstva biraju se prema sljedećim kriterijima:

- dobro poznavanje područja visokog obrazovanja
- poznavanje sustava osiguravanja kvalitete i upravljanja kvalitetom
- sudjelovanje na seminarima za vanjsku prosudbu koje organizira Agencija; certifikat; baza; kontinuirana obuka.



II. faza: Prosudba u užem smislu



- Procjena materijala: VU ➡ AZVO ➡ Povjerenstvo (2 mjeseca prije posjeta)
- Sastanak Povjerenstva (1 mjesec prije posjeta) ➡ program posjeta ➡ VU
- Posjet (razgovori s dionicima, obilazak, sumiranje zapažanja, nacrt izvješća)

Program posjeta



agencija za znanost i visoko obrazovanje

azvo

Program posjeta

Program posjeta

Prvi dan

09:00 – 09:30 Razgovor s predstavnicima Uprave
09:30 – 10:15 Uvodni razgovor s dekanom, prodekanima i voditeljima studija
10:30 – 11:15 Razgovor s predstavnicima Povjerenstva i Ureda za kvalitetu
11:30 – 12:15 Razgovor s članovima Povjerenstva za unutarnju prosudbu
12:30 – 13:45 Obilazak prostora (predavaonice, knjižnica, referada)
13:45 – 15:00 Konzultacije Povjerenstva
15:00 – 15:50 Razgovor sa predstavnicima studenata svih studijskih programa (stručni, specijalistički diplomski), po 2-3 studenta (redovni/izvanredni) sa svakog programa
16:00 – 16:30 Razgovor s vanjskim suradnicima
16:45 – 17:00 Konzultacije s voditeljem Ureda za kvalitetu
17:00 – 19:00 Konzultacije Povjerenstva

Drugi dan

08:30 – 09:15 Razgovor s nastavnicima i predstojnicima katedri
09:20 – 10:05 Razgovor s asistentima i stručnim suradnicima
10:15 – 11:00 Razgovor s predstavnicima vanjskih dionika (gospodarstvo, alumni)
11:15 – 12:00 Razgovor s administrativnim i tehničkim osobljem (predstavnici svih službi)
12:00 – 15:00 Konzultacije Povjerenstva
15:00 – 15:30 Završni sastanak sa Upravom



Razgovori tijekom posjeta I



Predsjednik Povjerenstva treba:

- Otpočetak preuzeti kontrolu nad razgovorima
- Preuzeti ulogu domaćina
- Predstaviti Povjerenstvo
- Postaviti jasna pravila razgovora
- Jasno objasniti ciljeve posjeta i svrhu postupka
- Unaprijed odrediti ulogu pojedinih članova Povjerenstva tijekom razgovora

Razgovori tijekom posjeta II



Povjerenstvo **NIKAD** ne smije:

- Ulaziti u sukob sa sugovornicima
- Iznositi vlastite stavove/mišljenja/prijedloge tijekom razgovora
- Završiti razgovor bez svih odgovora na pripremljena pitanja
- Prekršiti povjerljivost razgovora

III. faza: Izvješće



- Tijekom posjeta – usuglašavanje oko preporuka i ocjena po pojedinim standardima, prema **Kriterijima za vanjsku prosudbu**
- Izvješće se sastavlja na temelju:
 - Analize dostavljene i prikupljene dokumentacije
 - Razgovora tijekom posjeta (bilješki koordinatora AZVO-a i svih članova Povjerenstva)
 - Zapažanja tijekom posjeta
- U sastavljanju izvješća sudjeluju **SVI** članovi Povjerenstva (predsjednik i koordinador AZVO-a koordiniraju rad svih članova)

III. faza: Izvješće



- Povjerenstvo **IZVJEŠĆE** → Akreditacijski savjet AZVO (30 dana nakon posjeta)
- AZVO **USVOJENO IZVJEŠĆE** → VU (60 dana nakon posjeta)
- VU **OČITOVANJE I PLAN AKTIVNOSTI ZA FOLLOW-UP** → AZVO (30 dana po primitku izvješća)

IV. faza: Naknadno praćenje (*follow-up*)



- Do 6 mjeseci od očitovanja VU na izvješće
- VU prati provedbu plana aktivnosti
- Po završetku *follow-upa*, VU dostavlja izvješće (ishodi provedenih aktivnosti + analiza učinkovitosti)
- Na osnovu *follow-up* izvješća, Povjerenstvo izrađuje završno izvješće (u roku 30 dana)
- Usvajanje završnog izvješća – Akreditacijski savjet



ZAVRŠNO IZVJEŠĆE

s ocjenom stupnja razvijenosti i učinkovitosti
sustava osiguravanja kvalitete



CERTIFIKAT

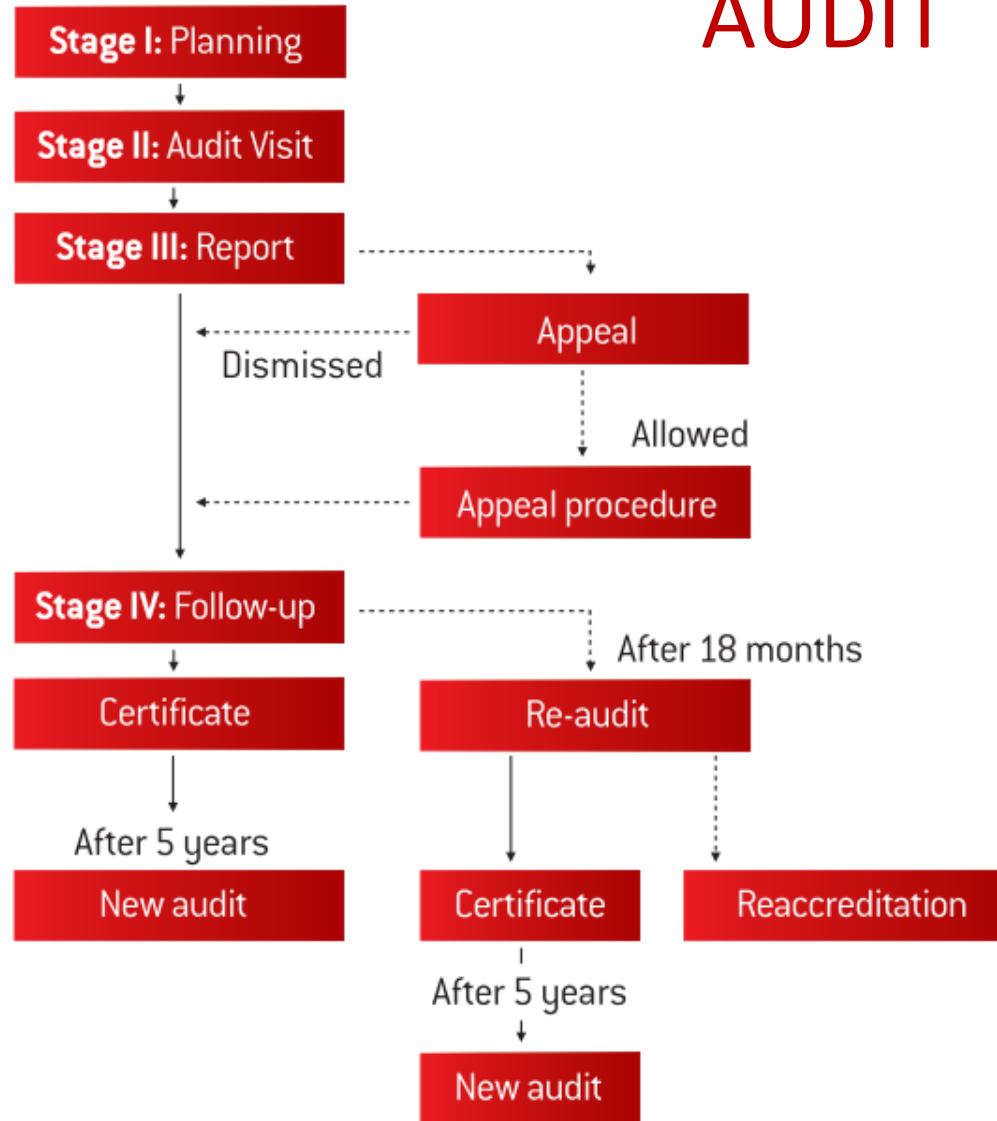


REAUDIT



REAKREDITACIJA

AUDIT





Po završetku vanjske prosudbe AZVO upućuje VU
**Upitnik o učinkovitosti i zadovoljstvu visokog
učilišta o provedenoj vanjskoj prosudbi**

– za sve sudionike razgovora prilikom posjeta





agencija za znanost i visoko obrazovanje



PRIJAVA



O nama ▾ Kvaliteta ▾ **Vrednovanja** ▾ Međunarodne aktivnosti ▾ Znanost ▾ Visoko obrazovanje ▾ Statistike ▾

Vrednovanja u visokom obrazovanju

- Inicijalna akreditacija studijskih programa +
- Inicijalna akreditacija visokih učilišta +
- Reakreditacija visokih učilišta +
- Reakreditacija dijela djelatnosti visokih učilišta
- **Vanjska prosudba visokih učilišta** —
 - Završna izvješća vanjske neovisne periodične prosudbe
 - Pilot projekt (CARDS 2003)
 - Popis certificiranih stručnjaka za vanjsku prosudbu
 - Metaevaluacija
- Tematsko vrednovanje u visokom obrazovanju
- Opravdanost javnog financiranja studijskih programa
- Postupak vrednovanja izmjena i/ili dopuna odobrenih studijskih programa većih od 20%

Vrednovanja u znanosti

+

Vanjska neovisna periodična prosudba sustava osiguravanja kvalitete (audit) visokih učilišta

Akreditacijski savjet Agencije za znanost i visoko obrazovanje je na svojoj 6. sjednici održanoj 1. lipnja 2010. godine, na temelju članka 23. Zakona osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, broj 45/09) usvojio, a ravnateljica Agencije donijela odluku o započinjanju postupka vanjske neovisne periodične prosudbe unutarnjeg sustava osiguravanja kvalitete visokih učilišta u Republici Hrvatskoj.

Vanjska prosudba sustava osiguravanja kvalitete visokog učilišta sistematični je, periodični postupak kojim se utvrđuje jesu li aktivnosti i rezultati tih aktivnosti koje čine sustav osiguravanja kvalitete visokih učilišta učinkoviti i u skladu s nacionalnim i ESG-standardima. Vanjskom prosudbom procjenjuje se i doprinos stalnom unapređenju kulture kvalitete i kulture obrazovanja visokog učilišta. Kroz razvoj sustava osiguravanja kvalitete neprestano se unapređuju sve djelatnosti, a naročito obrazovanje u cijelosti.

Vanjskom prosudbom prosuđuje se koliko visoko učilište vodi brigu o akademskim standardima i kvaliteti po pitanju unapređivanja mogućnosti za stjecanje određenih stupnjeva obrazovanja, potpore ostvarenju misije i strateških ciljeva jedinice za osiguravanje kvalitete na visokom učilištu te uspoređivanja dostignutih standarda i kvalitete sa kvalitetom i standardima koji se primjenjuju na sličnim visokim učilištima u zemlji i zemljama EU.

Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju, članak 23. stavak 1., regulirano je da se vanjska prosudba provodi u ciklusima od pet (5) godina.

- ✦ Analiza vrednovanja pilot audita
- ✦ Diagram vanjske prosudbe
- ✦ Priručnik za vanjsku prosudbu
- ✦ Kriteriji za prosudbu stupnja razvijenosti i učinkovitosti SOK-a VU
- ✦ Shema vanjske prosudbe
- ✦ ESG
- ✦ Pravilnik o postupku vanjske prosudbe
- ✦ Plan vanjske neovisne periodične prosudbe sustava osiguravanja kvalitetet visokih učilišta u 2010. godini
- ✦ Plan vanjske neovisne periodične prosudbe sustava osiguravanja kvalitetet visokih učilišta u 2011. godini
- ✦ Plan vanjske neovisne periodične prosudbe sustava osiguravanja kvalitetet visokih učilišta u 2012. godini
- ✦ Plan vanjske neovisne periodične prosudbe sustava osiguravanja kvalitete visokih učilišta u 2013. godini
- ✦ Plan vanjske neovisne periodične prosudbe sustava osiguravanja kvalitete visokih učilišta u 2014. godini
- ✦ Dokumenti VU za vanjsku prosudbu



Primjer certifikata



 agencija za znanost i visoko obrazovanje

Certifikat br.: 1-001-2011

Sveučilište J. J. Strossmayera u Osijeku
Građevinski fakultet

Sustav osiguravanja kvalitete
je u skladu sa
Standardima i smjernicama za osiguravanje kvalitete
u Europekom prostoru visokog obrazovanja

Certifikatom se potvrđuje da je sustav osiguravanja
kvalitete visokog učilišta učinkovit i u razvijenoj fazi
na temelju kriterija AZVO za vanjsku neovisnu
periodičnu procjenu sustava osiguravanja
kvalitete visokih učilišta u Republici Hrvatskoj.

Certifikat se izdaje na razdoblje od 5 godina od
datuma završetka postupka vanjske neovisne
periodične procjene sustava osiguravanja
kvalitete visokog učilišta.

Datum certifikacije: 20. rujna 2011.
Mjesto i datum izdavanja: Zagreb, 3. listopada 2011.

Predsjednica AZVO:
Prof. dr. sc. Jasmina Havranek





Hvala na pažnji!

www.azvo.hr

kvaliteta@azvo.hr

